

[Arne Melchior]

nem, for så kommer man hjem med en blodig tud som drengen, der gik ligeud og stødte mod en mur, fordi hans mor havde sagt, at han skulle gå ligeud. Hvis man ikke skal kunne sidde ved rattet og styre en lille smule efter det, der er fornuftigt og rimeligt, giver det nogle blodige skaller. Derfor mener jeg at kunne holde fast på, at dette ikke er et brud på princippet om en ensartet moms, og jeg mener ikke, at der kan påvises nogen anden branche eller noget andet fag, som kan sige: so ein Ding will ich auch haben.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Ebba Strange):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

16) Første behandling af:

Forslag til lov om en løbende jordværdistigningsafgift til staten.

[Af Flygaard (DR) m. fl.]

(Lovforslag nr. L 87. Fremsat 20/12 79).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Ministeren for skatter og afgifter (Hjortnæs):

Det er anden gang, retsforbundet fremsætter dette forslag. Første gang blev det fra flere sider understreget, at der til forslaget knytter sig mange komplicerede problemer, og ved genfremsættelsen er der ikke anvist løsninger på disse problemer.

Jeg skal i øvrigt ikke gå nærmere ind på forslaget, men som forslagsstillerne allerede ved, er regeringen for tiden inde i overvejelser om, hvorledes værdistigningen på fast ejendom mest hensigtsmæssigt kan beskattes, og de beskatningsprincipper, som har fundet

udtryk i retsforbundets lovforslag, vil sammen med andre beskatningsmetoder indgå i disse overvejelser. Jeg skal ikke komme nærmere ind herpå, men skal på baggrund af disse bemærkninger meddele, at jeg ikke kan anbefale det fremsatte forslag til vedtagelse.

Fjerde næstformand (Ebba Strange):

Undskyld, vi må give hr. Flygaard ordet først.

Flygaard (DR):

Retsforbundet har genfremsat sit forslag om en værdistigningsafgift, for at det kan indgå i overvejelserne om den fremtidige ejendomsbeskatning.

Jeg skal her til indledning henvide til, hvad der fremgår af forhandlingerne for 1978-79, sp. 11712 og fremefter, og dette skal jeg ikke gentage her. Derimod vil jeg gerne knytte nogle generelle bemærkninger til en række områder, bemærkninger, der har deres udgangspunkt i nogle af de spørgsmål, der blev rejst, da lovforslaget kort før sommerferien var til behandling her i tinget og ikke nåede at få en realitetsbehandling i skatte- og afgiftsudvalget.

For det første vil jeg gerne sige, at det er helt klart, at det foreliggende lovforslag ikke er noget vidtgående forslag – det ved vi ganske udmærket – vi har også mere stillet det for at imødekomme i hvert fald en række af de synspunkter og kritiske bemærkninger, som man fra anden side tidligere har rettet mod tidligere forslag, der blev fremsat fra retsforbundets side.

For det andet vil jeg gerne pege på, at retsforbundet er meget åbent over for andre løsningsmuligheder. Jeg mener blot, at vi må i gang med at få problemerne løst. Når vi har fremsat forslaget her, er det, fordi det efter vores opfattelse i hvert fald også bør indgå i en samlet vurdering af, hvorledes man skal forholde sig med hensyn til ejendomsbeskatningen fremover.

For det tredje vil jeg gerne knytte nogle bemærkninger til det spørgsmål, der tit og ofte er oppe omkring ejendomsbeskatningen, nemlig spørgsmålet om en løbende afgift kontra en engangsafgift ved salg. Jeg vil gerne sige, at jeg kender udmærket det synspunkt, at man først skal beskattes, når man har fået realiseret en gevinst. Man siger, at så

[Flygaard]

er det, som om folk bedre kan forstå det. Det er måske rigtigt i nogle tilfælde og måske forkert i andre tilfælde, men det er i hvert fald også givet, at det er med til at udskyde beskatningen.

Jeg har også en fornemmelse af, at dette argument i mange tilfælde fremføres af de mennesker, der kun er tilhængere af skattereformer og andre reformer ud fra det synspunkt, om det nu ud fra et mere egoistisk synspunkt kan betale sig, således at forstå, at man ikke i denne forbindelse anlægger noget samfundssynspunkt.

Jeg vil dog gerne, når det er sagt, også pege på, at en engangsafgift, efter vores opfattelse i hvert fald, har en række uheldige konsekvenser, som man næppe har mulighed for helt og fuldt at afbøde og i nogle tilfælde måske slet ikke. For det første vil vi gerne pege på, at der i høj grad kan blive tale om nogle likviditetsmæssige problemer i forbindelse med en sådan engangsafgift, engangsbeskatning. Jeg vil også gerne pege på, at der kan blive tale om at hæmme generationsskiftet ikke alene i landbruget, men også i øvrige erhverv og for den sags skyld også uden for det erhvervmæssige område. Som jeg tidligere har peget på, vil en sådan engangsbeskatning eller engangsafgift også i høj grad have en tendens til at udskyde beskatningen, i nogle tilfælde temmelig længe.

Endelig vil, hvad vi også fra retsforbundets side tillægger en ikke ringe betydning, en løbende afgift efter vores opfattelse i højere grad tage hensyn til de unge end til de gamle, medens en engangsafgift nok i højere grad tilgodeser det, som man måske med en slags slangudtryk vil kalde de besiddende. Man fremmer sådan set ikke generationsskiftet ved en sådan engangsafgift.

For det fjerde vil jeg gerne pege på den sondring, som retsforbundet gør mellem jord på den ene side og bygninger på den anden side. Det er ikke, som nogle måske vil skyde os i skoene, udtryk for en fiks idé. Vi mener faktisk, at vi kan pege på nogle principielle forskelle med hensyn til beskatning af jord og beskatning af bygningerne. Vi mener f.eks., at hvis man beskatter jord, vil det have en tendens til at medføre en mere effektiv udnyttelse af jorden, det ligger i selve beskatningens natur. Men hvis det er således, at man beskatter bygningerne efter deres standard, vil der måske være en tendens til, at

man ikke vedligeholder bygningerne i det omfang, man kunne ønske sig.

Vi vil gerne pege på, at der også hvad angår forholdet mellem jord og bygninger er den forskel, at jordværdierne ikke er nogle, man selv har skabt, medens bygningerne er blevet rejst af menneskehånd.

Vi vil også føje til, at jord med tiden bliver mere værd ikke bare i kroner og øre, men også reelt set; det gør en mursten ikke, i hvert fald ikke, hvis man skal se det ud fra et synspunkt om dens reale værdi.

For det femte vil jeg gerne pege på problemstillingen omkring inflationsgevinster. Dette forslag tager ikke inflationsstigningen med, men jeg vil gerne knytte den bemærkning til spørgsmålet omkring inflationsproblematikken, at det jo nok er et stort problem, og at man bør søge en løsning. Jeg finder det i hvert fald socialt uanstændigt, at man kan købe en ejendom med 20 pct. i udbetaling og så ved en prisstigning på 100 pct. stort set komme til at eje 60 pct. i stedet for 20 pct. af ejendommen uden at have rørt en finger og uden af den grund at blive beskattet. Spørgsmålet om debitorgevinster kan nok ikke løses sådan lige på en studs, men en af de veje, man kunne gå, er efter retsforbundets opfattelse, at man nøjere undersøgte spørgsmålet om en indeksering af lånemarkedet, i hvert fald for de mere lange lån.

For det sjette vil jeg gerne knytte nogle bemærkninger til spørgsmålet om, hvad der stiger mest. Nu plejer vi jo i økonomien at tale om, at der er 3 faktorer, dels spørgsmålet om jorden, dels spørgsmålet om arbejdslønnen og dels spørgsmålet om realkapitalen, og med den mængdefordeling, der er mellem de 3, vil der nok være en ganske klar tendens til, at jorden stiger mest i værdi, medens realkapitalen stiger mindst. Det er selvfølgelig givet, at der er nogle områder, der har en stærkere stigning end andre. Når landbrugene ikke er steget så stærkt, hænger det selvfølgelig sammen med, at landbrugsarealet er blevet mindre, og det hænger også sammen med, at udnyttelsen af jord til landbrugsformål ifølge sagens natur må være mindre intens end den udnyttelse, der finder sted i forbindelse med byggeri.

Efter vores opfattelse vil det foreliggende lovforslag i hvert fald beskære de fremtidige værdistigninger, og det er lovforslagets intention. Jeg vil også gerne, fordi det kom frem

[Flygaard]

under sidste behandling af forslaget, sige, at den del af jordværdien, som ligger uden for værdistigningen for skat, skal danne grundlag for en kommunal grundskyld og en amtskommunal grundskyld. Jeg skal i denne forbindelse henvises til lovforslagets § 11.

Endelig skal jeg om spørgsmålet om fradragsretten, der også sidste gang blev draget ind i debatten, sige, at vi finder det naturligt, at når der ikke er fradragsret for indkomstskatten, er der heller ikke fradragsret for ejendomsskatterne, og vi mener ikke, der bør foretages nogen sondring mellem parcelhuse på den ene side og f. eks. landbrugsejendomme og andre erhvervsjendomme på den anden side.

Egon Jensen (S):

Det er lidt usædvanligt, at ordføreren for forslagsstillerne får ordet umiddelbart efter ministeren, men jeg forstod, at hr. Flygaard gerne ville sikre sig, at vi alle sammen kendte bemærkningerne til lovforslaget, for det var jo en gennemgang af dem. Jeg kan sige til hr. Flygaard, at jeg har læst bemærkningerne, og jeg fandt ikke noget nyt i det, som hr. Flygaard brugte tiden her fra talerstolen til at fortælle os. Dernæst må jeg sige, at hvis ikke vi havde fortryk i folketinget, er jeg ikke sikker på, at dette forslag kom ud til en videre kreds end denne sal; det kan man så beklage, i hvert fald for retsforbundets vedkommende.

Men der er altså tale om en genfremstilling og derfor kun nogle forholdsvis få bemærkninger fra min side.

Jeg har også forstået, at det drejer sig om en 15 pct.s beskatning af jordværdistigning minus almindelige prisstigninger med en nulpunktsvurdering og årlige vurderinger. Jeg må sige, at vi i socialdemokratiet har sympati for hensigten med lovforslaget, nemlig at hindre jordspekulation, men vi er ikke enige i hensigtsmæssigheden i netop det, som retsforbundet foreslår, og den måde, som retsforbundet har foreslået. Der er – som det også blev sagt af ministeren – en række tekniske problemer, som er svære. Der står intet i forslaget om provenu; derimod siges det direkte, at frigørelsesafgift og kapitalvindingskat skal ophæves, uden at man ved noget som helst om, hvad lovforslaget i øvrigt vil indbringe.

Forslaget må indgå i de overvejelser, som ministeren sagde regeringen gør sig om en reform af ejendomsbeskatningen, og jeg er enig i de bemærkninger. Jeg kan ikke anbefale lovforslaget i den form, som det har her.

Ivar Hansen (V):

Uanset at ordføreren for forslagsstillerne har fået lejlighed til at uddybe synspunkterne nærmere omkring dette forslag, kan jeg godt med det samme røbe over for hr. Flygaard, at det ikke har gjort noget særligt indtryk. Der var jo et lignende forslag fra retsforbundet til behandling i folketinget, kan man se af fortrykket fra folketingets forhandlinger den 29. maj 1979, og det er jo ikke længe siden. Venstres ordfører tog dengang klart afstand fra forslaget – det kan læses i Folketingstidende, spalte 11718 og 11719, fra sidste folketingssamling – og jeg kan sige til hr. Flygaard, at vi har ikke skiftet opfattelse siden da.

Jeg skal derfor ikke gå i detaljer med forslaget, men give udtryk for nogen undren over, at retsforbundet så hurtigt genfremstatter et sådant forslag. Om det er, fordi man føler, at man i lovsform skal bekendtgøre den særlige retsstatsideologi med cirka et halvt års mellemrum, eller det måske er, fordi man mener fra retsforbundets side, at der nu foreligger en ny politisk situation, og at der skulle være mere lydørhed i folketinget over for retsforbundets synspunkter, kan jeg ikke vide.

Men det kan jo være, at retsforbundet har hentet nogen inspiration ved det forløb, vi havde her umiddelbart før jul, hvor det lykkedes for regeringen at få sit forslag om en statsgrundskyld på 7 promille for landbruget igennem her i folketingssalen med retsforbundets stemmer. Det kan jo være, at det er noget, der har givet retsforbundet blod på tanden, så man nu regner med, at der er flertal for et forslag af denne art. Hvis man hører, hvad ministeren og ordføreren for socialdemokratiet allerede har sagt, så skulle det dog ikke være tilfældet, selv om jeg synes, at bemærkningerne fra den side var noget kryptiske.

Et flertal i folketinget har som bekendt her for nylig vedtaget en række skattelove, som alle pålægger erhvervslivet større byrder – det var uklogt, men det har vi jo debatteret –

[Ivar Hansen]

og heriblandt var jo også denne særgrundskyld for landbruget, som jeg allerede har nævnt. Der var en skærpet formuebeskatning. Vi har jo i forvejen den kommunale og amtskommunale grundskyld, vi har den nugældende lovgivning om kapitalvindingsskat, og nu vil retsforbundet så have gennemført en løbende jordværdistigningsafgift, som yderligere vil belaste produktion og beskæftigelse. Vi er simpelt hen imod dette princip af mange grunde, det skal jeg ikke fremføre igen her fra folketingets talerstol.

Jeg tror, at vi i stedet for må og bør koncentrere os om at afskaffe den nugældende kapitalvindingsskat, for den har en lang række skadelige virkninger såvel for byerhvervene som for landbruget. Jeg tror, at folketinget gjorde klogest i at koncentrere sine kræfter heromkring i stedet for omkring et forslag af denne art.

Jeg lagde selvfølgelig mærke til, at ministeren ikke var tilhænger af dette forslag, men nok af et andet forslag, så vidt jeg forstod med det samme hovedsigte. Det ville være trist, om et sådant forslag på et senere tidspunkt ville kunne nyde fremme her i folketingsalen.

Hagen Hagensen (KF):

Vi har mange gange sagt, at vi er imod værdistigningsafgifter, navnlig en løbende afgift, og derfor skal jeg straks sige, at dette forslag ikke har nogen tilslutning fra vores side overhovedet. Sporene skræmmer jo også, når vi ser, hvad vi lavede med en statsgrundskyld på 7 promille, ganske vist kun for et år, for et stykke tid siden. Det er måske det, der kan have givet retsforbundet, som det blev sagt før, blod på tanden til at genfremsætte det forslag, man her er kommet med.

En ting skal retsforbundet dog have ros for, og det er, at man siger, hvad man vil. Regeringen og dens minister taler om en værdistigningsafgift – det har man gjort meget længe – men fortæller ikke noget om, hvad den vil komme til at gå ud på. Den ros skal retsforbundet have. Man fortæller, hvad man vil, og det siger vi klart nej til, for det vil vi aldeles ikke have. Det være også sagt til ministeren, at hvad han måtte gå rundt med af tanker af den ene og den anden art, vil ikke vinde gehør hos os.

Jeg er enig med venstres ordfører, bør vel egentlig sige det her, at man nærmere skulle gå den anden vej og afskaffe de særlige skatter, der hviler på jord og fast ejendom, navnlig en sådan skat som kapitalvindingsskatten.

I øvrigt kan jeg også for mit vedkommende henholde mig til, hvad jeg sagde, da sagen første gang var til behandling her i tinget – det findes i Folketingstidende 1978–79, sp. 11719–11720. Jeg skal blot understrege, at dette vil komme til at gå ud over alle, der ejer jord og fast ejendom, det vil komme til at gå ud over beskæftigelse, og det er simpelt hen noget, som vi ikke kan være med til.

Nu fik hr. Flygaard jo anledning til igen – lidt utraditionelt i henhold til forretningsordenen, men lad det være – at holde en lektion over de tanker, han og hans parti har om disse ting. Det blev det ikke bedre af, det blev det ikke klarere af. Jeg vil gerne med et citat fra Folketingstidende 1978–79, sp. 11733, et citat af hr. Flygaard, sige: »Der er et gammelt mundheld, der siger: salige er de enfoldige, thi de vide ikke, hvad de gøre.« Det kunne friste mig – nu er det citat af hr. Flygaard, men nu er det mig, der siger det her – til at sige: »Salige er de enfoldige, thi de vide ikke, hvad de sige.« Jeg synes, det understregedes meget med det, hr. Flygaard her sagde.

Fjerde næstformand (Ebba Strange):

Jeg skal gøre opmærksom på, at det nok var utraditionelt, men helt i overensstemmelse med forretningsordenens § 28 at give ordføreren for forslagsstillerne ordet på det tidlige tidspunkt.

Dohrmann (FP):

På samme måde som man ved præster og degne uvilkårligt kommer til at tænke på kirken, så forbinder man også retsforbundet og grundskyld. Derfor kunne jeg ikke se, at det havde den store betydning, at hr. Flygaard var oppe og give os en lektion først.

Nu hører vi gang efter gang såvel retsstatsfolk som, jeg ved ikke, om man kan sige: andre venstrefløjspartier, men i hvert fald andre partier, stå heroppe og påstå, at der er nogle, der tjener enorme beløb på de enorme stigninger, der sker på dette område. Jeg synes, at retsforbundet skylder os bare en enkelt gang at fortælle, hvad det er for grupper,

[Dohrmann]

man vil have fingre i. Er det de husejere, som har købt deres hus, og som ganske vist på papiret kan se, at de bliver rigere år for år, eller i hvert fald efter hver eneste vurdering, der har været? Eller er det de landmænd, som vi i denne tid hører så meget til, på grund af at de har store vanskeligheder? Er det dem, der tjener de enorme beløb, som retsforbundet gang efter gang gerne vil have inddraget?

Jeg synes helt ærligt, at venstrefløjspartierne – nu glad kommunisterne ud af folketinget, men i dette stykke er der da i hvert fald ét parti, som udmærket varetager deres interesser, og det er retsforbundet – er mere ærlige, når de siger, at de vil nationalisere jorden. Det siger retsforbundet i realiteten jo også, det er bare i en lidt mere camoufleret form.

Vi er tilhængere af den private ejendomsret, det frie initiativ, og vi har i dag, skal jeg gerne oplyse, indleveret et forslag om den 17. alm. vurdering, således at hverken retsforbundet, skatteministeren eller andre, som må have lyst til det, skal finde et yderligere beskatningsgrundlag dér.

Rahbæk Møller (SF):

Det fremsatte forslag rører ved et meget væsentligt problem, nemlig de store værdistigninger på jord, der har fundet sted, specielt i de sidste 20 år, og som helt eller næsten helt er fritaget for beskatning, medens arbejdsindkomster beskattes meget hårdt. Vi er helt enige med forslagsstillerne, hvad angår intentionerne. Hvad angår den præcise udformning, håber vi at få en række virkninger belyst gennem udvalgsarbejdet.

Vi har forstået, at ministeren for skatter og afgifter om kort tid vil fremsætte et forslag til værdistigningsafgift. Retsforbundets forslag vil naturligt indgå i de drøftelser, der skal finde sted til den tid.

Aase Olesen (RV):

Det kan jo ikke nægtes, at det, der har mest interesse i dag, er, at regeringen har sagt, at den er inde i overvejelser om en jordbeskatning. Derfor skal jeg ikke gå i detaljer, også fordi dette jo er en genfremsættelse, men kort ridse op, hvori vores enighed i dette forslag består – så kan regeringen jo tage det til efterretning.

For det første er vi enige i sigtet, at dæmpe jordprisstigningerne. Dernæst er vi enige i, at det drejer sig om jorden, og at det skal dreje sig om al jord. Og vi er enige i, at det drejer sig om de værdistigninger, der sker ud over kroneforringelsen, men med fradrag for forbedringer af jorden, der er sket siden købet.

Det er måske nødvendigt ud fra den diskussion, der har været tidligere her i dag, at sige, at vi også er enige i det synspunkt, som retsforbundet har, i modsætning til SF, at der stort set ikke opstår værdistigninger på fast ejendom af dem, vi normalt kalder samfundsskabte. Vi er helt klar over, at der er tilfælde, hvor der opstår værdistigninger alene på den faste ejendom, altså på bygningerne. Men det er som regel som følge af lovgivning, altså noget, vi laver herinde, og det kan man i og for sig tage højde for i den lovgivning. Derfor er vi altså enige i det generelle sigte, som retsforbundet har med sit lovforslag.

I tidligere forslag og debatter har man nævnt muligheden for indefrysning af værdistigninger som en offentlig prioritet. Også i det radikale venstre arbejder vi med det spørgsmål, men det har jo hidtil været næsten uløseligt på grund af tekniske vanskeligheder. Vi er helt klar over, at der også herinde selvfølgelig er politiske vanskeligheder omkring det spørgsmål, men de tekniske er åbenbart næsten de værste.

Vi er som sagt enige i, at det skal være en løbende afgift, og er enige i de betragtninger, som hr. Flygaard kom med om en løbende afgift kontra en engangsafgift. Vi er også enige i, at en løbende afgift og en eventuel indefrysning skal erstatte den nugældende kapitalvindingsafgift og frigørelses- og afståelsesafgift.

Derimod må jeg nok sige, at jeg finder, at retsforbundet måske er kommet meget let om ved problemerne med de ejendomme, der i dag er vurderet og handlet under de gældende regler. Det er lidt flot uden videre at lade provenuet heraf gå i de nuværende ejeres lommer. Det er problematisk. Vi har også arbejdet med det, for sagen er jo, at det vil belaste de nuværende ejere meget, hvis man kommer ind med en afgift, i det øjeblik man indfører reglerne. Jeg tror derfor, at man er nødt til at se på, hvordan vi laver rimelige overgangsordninger her.

[Aase Olesen]

Vi er også enige i, at der skal en nyvurdering til – man kalder det vist en nulvurdering – at der skal være tale om en helt speciel vurdering, hvis man går ind i en jordværdistigningsafgift. Ikke mindst vil det være nødvendigt at lave nogle særlige regler om vurdering af erhvervsjord. Det er ikke sikkert, at man helt skal følge de nugældende regler. Det er muligt, at det bliver nødvendigt at splitte jorden op i erhvervsjord og boligjord.

Endelig er der fradragsspørgsmålet. Vi er enige i, at en sådan løbende afgift ikke skal kunne trækkes fra, men på ét punkt er vi uenige. Vi mener, at med hensyn til den jord, der anvendes af erhvervsvirksomheder, må afgiften kunne trækkes fra som enhver anden erhvervsudgift.

Om spørgsmålet om de kommunale skatter – min taletid er ved at være udløbet – skal jeg sige, at på kort sigt og realpolitisk, som retsforbundet siger flere gange, kan vi godt se, at det er en nem måde at slippe om ved det på. På længere sigt er det næppe holdbart at have to helt forskellige beskatningsgrundlag, sådan som man foreslår her.

Det er flere gange nævnt, at man har fremsat dette forslag for at komme ind med sine betragtninger i de overvejelser, regeringen gør sig. Vi skal derfor henstille til regeringen, at den snarest gør disse overvejelser færdige og kommer med et udspil. Det skulle ikke gerne gå sådan, at flertallet og viljen til at gøre noget ved sagen var forduftet, inden regeringen var færdig med at overveje.

Bollmann (CD):

Retsforbundet påstår, at højere ejendoms-skatter er lig med lavere jordpriser. De sidste to år er der sket en stigning i det samlede provenu af eksisterende grundskatter på godt og vel 20 pct. Det oplyste indenrigsministeren her fra talerstolen for en uges tid siden. Derfor har jeg et spørgsmål til forslagsstillerne: hvorfor savner man egentlig en tilsvarende nedgang i ejendomspriserne som følge heraf? Det beviser i hvert fald for CD, at argumentet fra retsforbundet ikke holder.

Vi ønsker ikke en forhøjelse af eksisterende boligafgifter. Vi ønsker heller ingen ny afgift på boligen, uanset om den kaldes jordværdistigningsafgift, eller hvad den nu skal hedde, uanset om den er løbende eller kun

skal betales ved ejerskifte, og uanset om det foreslås af retsforbundet eller af regeringen.

Ellers skal jeg ikke trække debatten i langdrag, men blot gentage, hvad vi fra CDs side også herfra mange gange har sagt: vi kan under ingen omstændigheder støtte et sådant forslag.

Waldorff (VS):

Det mest ærgerlige er, at regeringen gør sig så mange overvejelser om forskellige ting. Man overvejer efterhånden alle sider af beskatningsproblemerne, og man overvejer altså også værdistigningsafgiften på snart tredje år. Det betyder, at alle disse ting aldrig bliver diskuteret, socialdemokratiet forholder sig aldrig til de ting, der bliver lagt frem, og regeringen gør det heller ikke. Man overvejer.

Vi er enige i det væsentligste i retsforbundets forslag. Vi er enige i principperne i det, nemlig at det er nødvendigt at inddrage de jordværdistigninger, som finder sted. Vi er endnu mere principielt enige i, at jord er et samfundsgode, som ikke bør kunne bruges til nogen former for spekulation, privat tilegnelse af samfundsskabte værdier og sådan noget. Vi mener derfor i sidste instans, at al jord burde være samfundsejet og burde kunne lejes eller lånes af staten, men det har selvfølgelig lange udsigter.

Det, som retsforbundet forsøger her, er at nå et lille stykke af vejen, dels ved at gribe ind over for de værdistigninger, som bliver tilegnet af private, dels ved at gribe ind over for selve den inflationskilde, som jordværdistigningerne er. Det må vi i hvert tilfælde indrømme sker i ret vid udstrækning med forslaget. Man kan diskutere, om det kun er 80 pct. af den værdistigning, som ligger ud over inflationen, man skal have. Jeg mener faktisk, at det er for lavt et mål at sætte sig, og at man, hvis man ad denne vej skal gribe ind for alvor over for den kilde til inflation, som ligger i jordværdistigninger, skal have en skarpere beskatning end den, som retsforbundet lægger op til.

Der er også en anden virkning af forslaget, hvis man ser det isoleret, nemlig at ud over en række former for beskatning, som hviler på ejendomme som en slags boligskat, vil også dette forslag komme til at virke som en boligskat. Vi er fuldstændig enige med retsforbundet i, at den vil virke langt mere

[Waldorff]

rimeligt end de andre former for boligskat, vi kender.

Hvis man ellers forestiller sig en rigtig anvendelse af provenuet, så vil det også være et socialt rigtigt forslag. Jeg går ud fra, at en af de muligheder, som retsforbundet ville overveje, er en forhøjelse af personfradraget og en regulering af skalatrin og sådan nogle ting, og hvis man bruger provenuet til det, så er det klart en rigtig social ting at gennemføre en sådan beskatning af jordværdistigninger.

Men vi mener, at det bedste, det rigtige, ville være, at man sammen med dette diskuterede, hvordan beskatningen af parcelhuse, fabriksbygninger og landbrugsejendomme skal foregå, i stedet for at trække det helt ud af den anden diskussion.

Jeg deler ikke retsforbundets tro på, at hvis blot man griber ind over for jordværdistigningerne, så løser de andre problemer sig af sig selv. Det mener jeg ikke der er ret meget belæg for. Det betyder, at man i hele diskussionen om inflationen må forholde sig til afvikling af rentefradragsretten og efter vores opfattelse samtidig afvikle lejeværdibeskatningen. Hvis man fjerner boligbeskatningen på den måde, så mener jeg i hvert tilfælde, at der vil være en situation, hvor det ikke bare er acceptabelt, men hvor det direkte er rimeligt, at man har en jordbeskatning, fordi det er det område, hvor man formentlig kan lave den allermest socialt rimelige beskatning. De, som forbruger meget lidt jord, og det er jo lidt mindre end et almindeligt gravsted pr. person på Nørrebro, bliver meget lempeligt beskattet ved en sådan jordværdibeskatning, medens de, som har et stort forbrug eller et overforbrug, godsejerne, ejerne af de store private ejendomme og sådan noget, vil få en ordentlig skat.

Det, vi vil fastholde også i denne sammenhæng, er, at vi ikke mener, at der er noget som helst belæg for at ophæve kapitalvindingsskatten af den grund. Vi må have den sikkerhedsventil. Hvis hverken jordværdibeskatningen eller rentefradragsreformen stopper denne inflation, så må vi under alle omstændigheder, og også under hensyntagen til kapitalgevinster, som kan opstå ud over dette, have den sidste instans, som hedder inddragelse af kapitalgevinster ved salg. Jeg kan ikke forstå, hvad argumentet fra retsforbun-

dets side er for at ville fjerne kapitalvindingsskatten.

Arne Bjerregaard (KrF):

Lad mig først sige til hr. Waldorff, der påstod, at de, der lagde beslag på det største antal kvadratmeter jord, kom til at betale mest, at det jo ikke er givet. Det afhænger af, hvor man bor. Nu sammenlignede hr. Waldorff den jord, et menneske beslaglægger på Nørrebro, med det, andre mennesker beslaglægger. Jeg tror såmænd, at hver person på Nørrebro, hvis man skal tage jordværdien dér, vil blive beskattet lige så hårdt af den lille smule jord, vedkommende har dér, som jeg vil blive beskattet af en stor grund oppe i mit område. Jeg bor langt ude, og dér vurderer man altså jorden betydelig lavere end herinde. Men vel, er det sådan, at hr. Waldorff mener, at københavnernes skal beskattes skarpere, end vi andre skal, så har jeg da ikke spor imod det. Jeg mener bare, at det var et lidt uheldigt argument, hr. Waldorff fremkom med.

Vi er da taknemlige for, at retsforbundet har fremsat forslaget, bl. a. fordi vi klart fik at høre fra venstres side, at de helt har forladt dette, som de var enige med socialdemokratiet om, nemlig at indføre en værdistigningsafgift. Det blev jo klart sagt, og ligeledes at venstre nu også vil være med til at ophæve kapitalvindingsskatten, som de selv har været med til at indføre. Og endelig fik vi da klart demonstreret, at fremskridtspartiet overhovedet ikke vil have skat på noget som helst. De vil ikke have indkomstskat, de vil ikke have jordskat, de vil ikke have ejendomsskat, og de stemte imod momsstigningerne. Så ved jeg ikke, hvor de vil få pengene fra, men alene for de to partiers vedkommende får vi jo da nogle klare linjer, fordi dette forslag blev fremsat.

Vi erkender, at der kan være stigninger, som ligger langt ud over den almindelige inflation, og vi mener, at disse stigninger på jord i al fald bør beskattes rimeligt, og med rimeligt mener jeg særdeles skrap. Vi mener ikke, at der er en generel stigning i jordværdier ud over den almindelige inflation, men vi mener, der er visse steder, hvor der er en stor stigning, og dér skal den i al fald beskattes og beskattes særdeles hårdt. Vi kan faktisk ikke være med til forslaget, fordi det jo

[Arne Bjerregaard]

er en generel beskatning af en stigning, som ligger ud over den almindelige stigning. Og hvis jeg ellers har forstået forslaget ret, tager man al inflation med ind under stigning.

Lad mig sige, at med hensyn til landbrugsjorden ønsker vi overhovedet ikke at indføre en sådan beskatning. Vi ønsker at fjerne alle grundskatter i stedet for. Derimod vil vi gerne være med til at indføre en arealafgift, og denne arealafgift ønsker vi ikke skal indgå i statskassen, men i Landbrugets Investeringsfond. Hvis man lavede det sådan, at hvad der indgik i denne investeringsfond, kunne udlånes til yngre landmænd og dem, der investerede, havde de yngre landmænd i al fald en mulighed for at få rimelige vilkår at arbejde under, fordi de kunne låne – og det var jo meningen med sådan en investeringsfond – til en betydelig lavere rente end den, de kan låne til i dag. Hvis man så samtidig gjorde disse lån indeksreguleret, ville det samtidig være med til at bremse den almindelige stigning på landbrugsjord. Hvis man vil være med til at gå den vej rundt, er vi villige til at diskutere spørgsmålet. Altså en speciel lovgivning for landbrugsjord og på det andet område en beskatning dér, hvor stigningen reelt er, og ikke generelt.

Ib Christensen (DR):

Ministeren og den socialdemokratiske ordfører fattede sig jo i stor korthed, og jeg tillader mig at udlægge det så positivt, at det er, fordi regeringspartiet og regeringen ikke har afsluttet deres overvejelser. Det blev endda så stor korthed, at hverken ministeren eller den socialdemokratiske ordfører gjorde forslagsstillerne og folketinget den tjeneste at oplyse, hvor de komplicerede problemer og de tekniske problemer er i dette forslag. Der var svære tekniske problemer, sagde hr. Egon Jensen, og ministeren talte om de komplicerede problemer, som ikke er ændret i forslaget. Det ville jo være rart, hvis vi skal fræmsætte dette forslag igen en tredje gang, fordi regeringen heller ikke til den tid har afsluttet sine overvejelser i denne sag, at få oplyst, hvad det er for komplicerede eller tekniske vanskeligheder, det drejer sig om.

Hvis det drejer sig om fradragsretten, så har regeringen jo gennem det forslag, som også vi stemte for, om landbrugsstatsgrundskylden, hvor der ikke er fradragsret, foregå-

et os med et eksempel på, hvordan man kunne lave en generel statsgrundskyld. Og hvis det drejer sig om, at der ikke er taget hensyn til forbedringer, vil jeg stadig væk henvide til § 2 i forslaget, hvor der klart står, at de vurderingsprincipper, der skal lægges an, er dem, der er gældende i lovgivningen, altså med hensyntagen til forbedringer. Men kort sagt, jeg vil godt have besked om dette.

Jeg takker for ministerens tilsagn om, at de tanker og intentioner, der ligger bag dette forslag, sammen med andre principper og tanker om dette spørgsmål vil indgå i regeringens overvejelser, og så må vi jo håbe, at de indgår med den vægt, som retsforbundet og jeg kan forstå også det radikale venstre lægger på dem.

Jeg vil gerne takke fru Aase Olesen, der gav forslaget en ganske overordentlig positiv modtagelse, og jeg vil også gerne takke hr. Rahbæk Møller, der kom med et kort, men meget positivt indlæg på SFs vegne, ligesom jeg vil takke hr. Waldorff for et positivt indlæg. Nu mangler vi kun socialdemokratiets positive indstilling, så er der et komfortabelt flertal for at gøre noget ved dette. Der er jo ingen grund til for regeringen at tage noget som helst hensyn til venstre, de konservative og fremskridtspartiet, sådan som den parlamentariske situation har været siden folketingsvalget.

Jeg tror desværre ikke, at fru Aase Olesen har helt ret i, at det kun er tekniske problemer, der forhindrer en løsning af dette. Jeg ville ønske, at fru Aase Olesen havde ret, fordi tekniske problemer er urmagerbesværligheder, man sagtens kan klare, hvis den politiske vilje er til stede. Men det politiske pres, som de partier, der ved denne førstebehandling har erklæret sig positive over for retsforbundets forslag, kan udøve, kan måske bevæge socialdemokratiet i den rigtige retning.

Jeg må sige til hr. Egon Jensen, at når der ikke står noget om provenuet, er det, fordi det er urimelig svært at vide noget om det provenu, forslaget vil give. Men jeg kan godt give hr. Egon Jensen den koncession, at det kan godt være, det er lovlig optimistisk, når vi vurderer det således, at frigørelsesafgiften og kapitalvindingsskatten skulle afvikles allerede fra 1982. Når vi ikke mener, at kapitalvindingsskat og frigørelsesafgift er nogle geniale opfindelser, vil jeg henvide til, hvad hr.

[Ib Christensen]

Flygaard tidligere i forhandlingen sagde, og det gælder også til hr. Waldorff, der var inde på dette spørgsmål.

Hr. Arne Bjerregaard siger, at der ikke er sket nogen stigning ud over inflationen. Jeg skal her henvise til forslagets bemærkninger, side 5, hvoraf det klart fremgår, at forbrugerpriserne er firdoblet, mens grundpriserne er femogtyvedoblet, og det er vel i og for sig svar nok. Det findes altså i bemærkningerne.

Jeg ville også gerne svare en række borgerlige ordførere, men tiden er knap, så det bliver yderst summarisk.

Dette forslag vil i modsætning til, hvad hr. Hagen Hagensen og hr. Ivar Hansen nævnte, virke positivt på beskæftigelsen, fordi det vil bidrage til at lede kapital og opsparing over til arbejdspladser i erhvervslivet i stedet for til passiv anbringelse i fast ejendom. Det er heller ikke rigtigt, når hr. Ivar Hansen siger, at amts- og kommunal grundskyld, formueskat osv. udelukkende er noget, der belaster erhvervslivet. Spørgsmålet er, hvad alternativet er. Hvis der er noget, der belaster erhvervslivet, er det vistnok verdens højeste moms eller noget i den retning og i hvert fald verdens højeste indkomstskattetryk, og det er jo det, der er alternativet. Det glemmer de såkaldt erhvervsvenlige partier desværre alt for ofte.

Til hr. Ivar Hansen vil jeg sige, at når vi genfremsætter forslaget nu, skyldes det ikke blot den ændrede parlamentariske situation – den har også været medvirkende naturligvis – men også det forhold, at vores forslag kom til første behandling så sent, sidste gang vi fremsatte det, at en udvalgsbehandling simpelt hen ikke var mulig, og vi håber under udvalgsbehandlingen at kunne få kastet lys over de tekniske eller komplicerede problemer, som ifølge regeringspartiet skulle være i forslaget, således at vi kan medvirke til at fremme hele dette spørgsmål gennem det udvalgsarbejde, der kan ske her.

Jeg vil så gerne sige til fru Aase Olesen, at jeg kan være enig med hende om – og det kan retsforbundet i det hele taget være – at vi også må se på de prisstigninger på ejendomme, der kan ske i retning af, at vi har et indkomstskatteregelsystem, der stimulerer til anbringelse af penge i fast ejendom, ikke blot i jord, men også i at bygge huse. De skatteregler, der findes i indkomstskattesystemet: fradragsret, rentefradragsret, lejeværdi

osv., hele denne problemstilling hører selvfølgelig også med i sagen. Og det med, at det er for flot at gennemføre en afvikling af kapitalvindingskatten uden at tage hensyn til de hidtidige værdistigninger, er også noget, vi kan tale om.

Derimod bliver det vanskeligere, hvis vi skal til at diskutere en ændret form for vurdering af erhvervsjord, men da er sagen jo den, at for erhvervsjorden – og her tænkes jo på landbrugsjorden går jeg ud fra, for der er jo også andre erhverv, der har et jordforbrug; man kan faktisk ikke eksistere i dette samfund i noget erhverv, hvis ikke man har et eller andet forbrug af jord eller beliggenhedsværdier – er der tale om, at der er sket en kunstig værdioppustning, netop fordi man ikke har haft en effektiv, løbende inddragelse af værdistigningerne. Derfor er der sket en prisoppustning, der smitter af på vurderingerne.

Jeg vil gerne sluttelig sige til hr. Dohrmann, der ikke rigtig vidste, om han kunne betegne retsforbundet som et venstrefløjsparti, at vi føler os ikke som venstreorienterede, heller ikke som højreorienterede, men vi sætter pris på at være velorienterede.

Ivar Hansen (V):

Jeg synes, at ordføreren for SF, hr. Rahbæk Møller, kom med en interessant udtalelse. Det fremgik af, hvad hr. Rahbæk Møller sagde, at han var vidende om, at regeringen for øjeblikket forberedte et udspil på dette område. Sådan måtte jeg i hvert fald forstå udtalelsen. Jeg synes også, jeg fik en fornemmelse af, at det radikale venstres ordfører, fru Aase Olesen, var meget sikker på, at regeringen ville komme med et udspil, og det kunne jo næsten tydes i retning af, at ordførerne fra de to partier, jeg her har nævnt, ved mere om denne sag end som så. Da nu hr. Rahbæk Møller udtalte sig med stor sikkerhed, kan jeg da ikke undlade at spørge, om han måske var i stand til allerede nu fra folketingets talerstol at oplyse folketinget lidt mere om, hvad disse forberedende drøftelser egentlig går ud på. Når hr. Rahbæk Møller er så sikker i sin sag, kunne det jo som sagt tyde på, at han ved mere, end vi allerede nu har fået at vide. Var det muligt, at hr. Rahbæk Møller kunne oplyse folketinget lidt me-

[Ivar Hansen]

re om, hvad der egentlig foregår, og hvad SF eventuelt er vidende om i så henseende?

Aase Olesen (RV):

Til de allersidste bemærkninger, som hr. Ivar Hansen kom med, om at jeg lod meget sikker på, at der kommer et udspil fra regeringen, skal jeg blot sige, at jeg er da så sikker på det, som man kan stole på et ord fra en minister på denne talerstol. Vi fik i december, da vi diskuterede statsgrundskylden, som vi ikke ville medvirke til, et løfte om, at regeringen ville komme med et udspil omkring værdistigningsafgiften, og det går vi da naturligvis ud fra at regeringen holder.

Jeg har da egentlig også indtryk af, at det er et gammelt løfte, som regeringen udstedte, dengang den var i samarbejde med et andet parti, som altså også dengang tilsluttede sig et forslag om en værdistigningsafgift. Det var såmænd venstre.

Og det, der egentlig kaldte mig herop, var, at venstres ordfører, hr. Ivar Hansen, i første runde sagde, at nu ville man igen belaste erhverv og beskæftigelse. Jeg må sige, at det radikale venstre har den diametralt modsatte opfattelse af dette problem. Vi mener faktisk, at netop jordprisstigningerne er en af de største akilleshæle i dansk økonomi og en af de mest skadelige ting, der overhovedet foregår i relation til erhverv og beskæftigelse, og vi mener, at vi ved at stoppe prisstigninger og jordspekulation kunne gavne erhverv og beskæftigelse.

Det er måske dér, vi er mest uenige med venstre, der nu bare igen læner sig tilbage og lægger armene over kors og ikke vil være med til noget. Jeg synes, det er meget trist. Venstre har jo tidligere tilsluttet sig tanken om en værdistigningsafgift, og jeg vil gerne opfordre venstre til at gå med ind og arbejde positivt på denne sag. Det er jo ikke for at genere hverken landbrug eller andre, tværtimod, og hvis venstre arbejdede med, kunne vi formentlig nemmere komme til at undgå de skadelige virkninger, som hr. Ivar Hansen frygter, men som jeg altså tror man sagtens kan undgå. Jeg vil opfordre venstre til at finde de gamle tanker om værdistigningsafgift, som den havde, da den var i Marienborgforhandling, frem og se, hvor langt man vil gå, sådan at man kan komme i forhandlinger. Jeg er nemlig ikke sikker på, at regerin-

gen kommer med noget her om 14 dage. Jeg har ingen information om det. Jeg er meget opsat på i dag at sige til regeringen, at nu er der ingen undskyldning for ikke at komme med den. Og venstre kunne passende bidrage til at opfordre regeringen til at få en afklaring på dette nu.

Ministeren for skatter og afgifter (Hjortnæs):

Hr. Ivar Hansen havde smil på læberne, da han afæskede hr. Rahbæk Møller et svar på kendskabet til de overvejelser, der foregår i regeringen, og det synes jeg var en charmerende måde at tage det på. Jeg kan sige til hr. Ivar Hansen, at det medlem af folketinget, som har fulgt grundigt med i, hvad der står i åbningsredegørelsen, og hvad der er blevet sagt under folketingsdebatter, ikke kan være uvidende om, at den socialdemokratiske skatteminister for øjeblikket overvejer, hvorledes værdistigning på jord og fast ejendom mest hensigtsmæssigt kan beskattes, og at jeg indtil flere gange har annonceret, at der vil komme et udspil heromkring.

Jeg har endnu ikke afsluttet disse overvejelser. Når jeg har afsluttet dem, vil jeg tage kontakt med de forskellige partier for at høre, hvilke tanker og ideer de gør sig, og i hvilken grad de er sammenfaldende med de tanker, vi gør os i den socialdemokratiske regering. Hvis det kan glæde hr. Ivar Hansen – det håber jeg faktisk det kan – så agter jeg at indlede disse sonderende drøftelser med partiet venstre.

Flygaard (DR):

Jeg skal på nuværende tidspunkt ikke gøre mange bemærkninger, klokken er ved at være mange, men jeg vil dog gerne sige til hr. Ivar Hansen, at det egentlig ser lidt mærkeligt ud, når hr. Ivar Hansen kommer herop og stiller sig helt uforstående over for de udtalelser, der er fremsat fra forskellig side, fra socialistisk folkeparti og fra det radikale venstre. Jeg er helt enig med ministeren, når han henviser til de erklæringer, der er kommet fra regeringen ved dens tiltræden, og til de udtalelser, der er faldet her i folketinget. Derfor kan man jo ikke blive så forfærdelig overrasket over, om der måtte komme et forslag fra regeringens side om ejendomsbeskatning. Vi ikke alene håber det, vi tror også, at der kommer et udspil fra regeringens side,

[Flygaard]

som kan danne grundlag for forhandlinger omkring dette meget vigtige spørgsmål, så vi får en løsning, der er bedre og mere fornuftig end den løsning, vi har for øjeblikket.

Dohrmann (FP):

Hr. Ib Christensen sluttede sit indlæg med at sige, at retsstatsfolk satte pris på at være velunderrettede. Det gør vi andre også.

Jeg vil gerne stille hr. Ib Christensen det spørgsmål, når man nu taler så meget om de store værdier, som stiger år efter år, hvordan det forholder sig med de priser, de forskellige kommuner giver for den råjord, de køber til byggemodning. Så vidt jeg erindrer fra et bilag, som daværende skatteminister Kampmann fremlagde i folketingets skatteudvalg, var der ud over inflationen faktisk ingen stigninger sket inden for de sidste, jeg tror det var 8 år. Derfor forstår jeg simpelt hen ikke, at man kan blive ved med at tale om de store stigninger, der sker.

Jeg stillede i mit første indlæg det spørgsmål: hvem er det, man vil ramme? Er det husejerne? Er det landmændene? Eller hvem er det? Det er da rigtigt, at der findes nogle ganske få personer, som spekulerer i den slags ting, men det store, store flertal køber nu stadig væk både et hus for at bo i det og en landejendom for at drive den og er ikke interesserede i de store stigninger.

Der er en anden ting, som vel nok kan chokere en lille smule, når man har lyttet til debatten her i dag. Det er, at først har vi retsforbundet, så har vi fru Aase Olesen, som repræsenterer de radikale, vi har nogle venstrefløjspartier, som presser skatteministeren. Vi befinder os faktisk i den situation, at med hensyn til den skatteminister, vi har for øjeblikket, og som ikke just er kendt for at være særlig moderat over for skatteyderne, må vi andre, som mener, at det vil være en ulykke, hvis man går alt for vidt med disse værdistigningstanker, og hvad der ellers ligger, til at appellere til skatteministerens mådehold, og det finder jeg langt fra betryggende.

Ib Christensen (DR):

Hr. Dohrmann har naturligvis ret i, at de allerfleste jordbesiddere ikke besidder jord for at spekulere i den. De besidder jord, fordi de har brug for den i deres erhverv eller til rekreativt formål eller simpelt hen for at

bo. Men det, der sker, er, at de får fortalt, at man vil krænke deres ejendomsret, at man vil jage dem fra hus og hjem, og hvad der ellers fortælles dem, blot fordi man synes, at de skal betale noget til samfundet for at beslaglægge den jord og så til gengæld slippe billigere i skat af deres arbejdsudbytte.

Dermed er jeg inde på vores ejendomsrets-begreb, som er anderledes end fremskridts-partiets ejendomsrets-begreb. Vi går ind for, at det enkelte menneske skal beholde retten til sit eget arbejdsudbytte, når han har svaret fællesskabet sit, og at de fælles skabte og naturgivne værdier skal tilføres fællesskabet. Det er et liberalt ejendomsrets-begreb, men det er ikke et borgerligt ejendomsrets-begreb, og det er sandt for dyden heller ikke et socialistisk ejendomsrets-begreb.

Den almindelige borger, der besidder jord som husejer, har sin hovedindkomst som selvstændig erhvervsdrivende, som lønmodtager eller som pensionist, ikke fordi han har et hus med en grund. Han bliver fortalt, at hans hovedinteresse er at solidarisere sig med det lille mindretal, der har sin hovedindkomst gennem tilegnelse af arbejdsfrie gevinster. Det er det, der er situationen. Det er ikke for at hænge nogle spekulanter ud, men det er det, der er den ulykkelige situation.

De partier, der mener, at der skal ske en ændring i dette, at der skal ske en mere socialt retfærdig fordeling her i samfundet, og at ejendomsrets-begrebet skal ændres i den retning, som jeg her har taget til orde for, burde stå sammen om at få løst dette problem og ikke komme med tekniske indvendinger gang på gang. Vi fik jo heller ikke præciseret, hvor det var de tekniske fejl eller mangler var i vores forslag. Jeg efterlyste det, men jeg fik intet svar.

Men nu vel, jeg ser hen til en positiv udvalgsbehandling og håber, at det kan være med til at inspirere regeringen til at foretage en nogenlunde hurtigt afslutning af sine overvejelser. Jeg synes nok, det er værd at lægge mærke til, hvis regeringen først går til venstre. Det forstår jeg godt, for man havde jo en aftale, og derfor er det korrekt at gå til venstre først, men det er nok det parti, man sidst skal gå til, hvis man skal have løst dette problem. Når man er færdig med sin orientering af venstre, så må man komme til de partier, der har vist positiv interesse.

[Ib Christensen]

Jeg vil gerne slutte med at sige, at det glædede mig ganske overordentlig meget, at det radikale venstre i virkeligheden var helt på linje med retsforbundets forslag. Der var nogle nuancer, men stort set var der fuld- stændig enighed om de fundamentale ting, der ligger i dette forslag, inklusive at det, vi skal frem til, er en løbende inddragelse af jordrenten – eller i hvert fald så meget af den, som vi kan få flertal for inddragelse af – med udgangspunkt i, at vi inddrager den jordværdistigning eller renten af den, der ligger ud over den almindelige inflation.

Jeg tror, det vil være et vægtigt fremskridt, hvis regeringen vil lytte til disse tanker, og jeg tror, det vil kunne virke banebrydende for, at der sker noget i denne sag. Tekniske problemer kan man altid skaffe sig, hvis man indskiber sig i skatteforslag eller andre forslag, som simpelt hen er så belastet af tekniske problemer, at man af den grund ikke kommer nogen vegne. Man bør tage tyren ved hornene. Det er jo gennemprøvede, århundredgamle skatteprincipper, det drejer sig om. Der burde ikke være så meget at betænke sig på, og jeg ser frem til, at regeringen kommer med et udspil.

(Kort bemærkning).

Ivar Hansen (V):

Jeg vil gerne sige til fru Aase Olesen, at det da er rigtigt, at det indgik som et led i aftalen mellem socialdemokratiet og venstre i 1978, at der skulle indføres en værdistigningsafgift ved salg på al jord og fast ejendom. Men det er også rigtigt, at vores regeringspartner ikke følte sig i stand til at opfylde de forudsætninger, som var afgørende for, at det forslag kunne gennemføres, så derfor blev det ikke til noget. Men det er jo alt sammen historie nu, som det ikke tjener noget formål at genoptage. Derfor siger jeg i dag, at så må vi i stedet koncentrere vores kræfter om at afskaffe den kapitalvindingsskat, vi har nu, hvoraf man kan påvise en lang række erhvervsskadelige virkninger.

Jeg synes, det kunne være meget interessant at få afklaret her i dag, om regeringen allerede har været i gang med forhandlinger med eksempelvis socialistisk folkeparti og de radikale om en værdistigningsafgift. Det har vi nu fået ministerens bekræftelse på ikke er

tilfældet, og det er jo da selvfølgelig interessant. Så må vi vente.

Jeg vil gerne sige til fru Aase Olesen, at jeg ikke synes, der i regeringens adfærd siden folketingsvalget og i særdeleshed ikke i det, der skete før jul, er noget, der tyder på, at regeringen vil komme med et oplæg på dette område, som på nogen måde kan friste venstre. Jeg forudser, at det, skatte- og afgiftsministeren eventuelt vil komme med på regeringens vegne, vil blive en væsentlig skærpelse af beskatningen på dette område. De kommende måneder vil afgøre, om jeg får ret.

(Kort bemærkning).

Aase Olesen (RV):

Det undrer mig egentlig, at hr. Ivar Hansen så stærkt fremhæver, at den værdistigningsafgift, man diskuterede under SV-regeringen, var en værdistigningsafgift ved salg, for samtidig fremhæver hr. Ivar Hansen det skadelige i kapitalvindingsskatten, og det allerskadeligste ved den er jo netop, at den hindrer generationsskiftet og rammer urimeligt. Jeg forstår, at den eneste forskel, venstre altså har hæftet sig ved, dengang man gik ind for de værdistigningstanker, man havde i SV-regeringen, var, at det skulle gælde alle, og det kan vi ikke være uenige i.

Den anden uheldige ting ved kapitalvindingsskatten er jo, at den rammer netop salg og dermed hindrer mobiliteten. Det må og skal være en løbende afgift, og som jeg sagde tidligere, er vi indstillet på at finde nogle rimelige overgangsordninger og nogle ordninger, der ikke rammer erhvervet. Jeg håber, hr. Ivar Hansen lagde mærke til, at jeg sagde, at vi ikke synes, at en løbende jordværdistigningsafgift skulle være fradragsberettiget for al jord, men at den skulle være fradragsberettiget for jord, der blev anvendt af erhvervsvirksomheder.

Jeg kan altså ikke forstå, at man overhovedet ikke er til at rokke i denne tankegang. Jeg synes, at man hæfter sig ved noget, som man selv erkender har en grundlæggende skavank.

(Kort bemærkning).

Flygaard (DR):

Jeg tror ikke, hr. Ivar Hansen har ret i sine betragtninger om, at det var socialdemo-

[Flygaard]

kratiets skyld, at der ikke kom noget resultat ud af de forhandlinger, der blev ført imellem venstre og socialdemokratiet i forbindelse med regeringsdannelsen og derefter.

Når der ikke kom noget resultat ud af det, så tror jeg i høj grad det skyldtes, at venstre stillede sådanne krav til en kapitalvindingskat, at den faktisk blev indholdsløs. Når man kender de synspunkter, som tidligere skatte- og afgiftsminister Anders Andersen stod for – og det var nok noget i den retning, venstre ville have gennemført – så kan jeg såmænd godt forstå, at det af socialdemokratiet med rette blev betragtet som et brud på det tilsagn, der vel i realiteten var givet i forbindelse med Marienborgforhandlingerne.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Ebba Strange):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Fjerde næstformand (Ebba Strange):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Udv. ang. videnskabelig forskning (5/2 80):

Udtræder: Karl Nielsen

Nyt medl.: Kirsten Andersen

Kirkeudvalget (5/2 80):

Udtræder: Karl Nielsen

Nyt medl.: Kirsten Andersen

Kommunaludvalget (5/2 80):

Udtræder: Karl Nielsen

Nyt medl.: Kirsten Andersen

Folketingets valutaudvalg (5/2 80):

Udtræder: Karl Nielsen

Nyt medl.: Kirsten Andersen

Miljø- og planlægningsudvalget (5/2 80):

Udtræder: Karl Nielsen

Ny stedf.: Kirsten Andersen

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 6. februar 1980, kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslåede dagsorden.

Mødet hævet kl. 19.12